ſeu feminĩeũ qḋ ꝑ pactũ trãſit ad feminas vt i.d.§.filia quo cãu tũc
demũ ſuccedit feīa ſi nõ extat maſculus vt infra ḋ eo qui ſibi here.
qꝫ ſuis.ca.i.Fallit ēt vbi trãſit ad filiã eo qꝛ redemit vt infra quē-
admo.feu.ad fi.p.in.c.i.⁊ ḋ natura ſucceſ.feu.in prin.⁊ infra an ma
ri.ſucce.vxo.c.i. Nona eſt diuiſio qm̃ feudũ aliud eſt diuiſibi-
le aliud nõ diuiſibile.Reglr eĩꝫ oē feudũ ē diuiſibile ſꝫ fallit in mar
chia ducatu vel comitatu ⁊ in certis feudis ſilib⁹ dignitatē hñtib⁹
vt infra ſi de feu.fu.cõtro.in.c.oēs ⁊ de ꝓhi.feu.alie.ꝑ fe.in.§.p̃te-
rea ducatus ⁊ dicaꝰ vt ibi dixi. Decia eſt diuiſio qm̃ aliḋ ē feu
dũ reale ſiue ꝑpetuũ.aliud ꝑſonale.aliud ꝑſonaliſſimũ.Reale nã
qꝫ ſeu ꝑpetuũ feudũ ē illud qḋ tranſit ad heredē qñ vnus qſqꝫ ſi-
bi ſuiſqꝫ heredi.ꝓſpexit vt.ĩ.de duo.fra.a ca.inueſti.c.i.ĩ.in q.cau.
feu.amit.in.§.fi. Perſonale feu.eſt quãdo feu.ad vitã alicuius cõ
cedi̾ vt.ĩ.qui.mo.feu.ↄſti.po.c.i.⁊ de ↄſue.rec.feu.c.i.vel ſicut eſt
feudũ habitationũ qḋ fini̾ morte accipiẽtis niſi aliud ſp̃aliter cau
tũ ſit vt ꝓba̾ in.c.feuda habitationũ intro.de feu.⁊ beneficijs ⁊c̃.
in ca.extraor.Feudũ vero ꝑſonaliſſimum eſt illud feu.qḋ ſoldata
appella̾ ⁊ iſtud ex neutra ꝑte tranſit ad heredē vt.ĩ.qs dica̾ dux
co.vel mar.in.§.ſoldata.Feudũ.n.reglr tranſit ad oēs hr̃des q te
nēt eũdē gradũ vt.ĩ.in ti.i.in.§.⁊ qꝛ ⁊ de ſucce.feu.in prin. Sꝫ fallit
in his q viuũt iure francoꝝ qꝛ tũc tranſit ad primo genitũ ſm Ja.
de bel.facit qḋ dixit bal.in.l.cũ antigoribus.C.de iure ḋli. Un
decima eſt diuiſio qm̃ feu.aliud fit cũ iuramẽto ⁊ ſic cũ fidelitate
⁊ hoc regſr.aliud abſqꝫ iuramento vꝫ ſi ꝑ pactũ remitta̾ vt.ĩ.per
quos fi.inueſti.in.c.nulla ⁊.ĩ.ḋ capi.cor.in prin. Duodecima ē
diuiſio qm̃ aliud eſt feu.rectũ ⁊ purũ.Aliud ē feu.nõ rectũ ſꝫ ↄdi-
tionatũ nõ ꝙ ſit ſub ↄditione ſꝫ ſub quadã qualificatõne.Nã re-
gulariter qdē feu.ſimplex ⁊ rectũ eſt puruꝫ.Sꝫ qꝛ interdũ qualifi-
catur eius ↄditio vt qꝛ datur ad certũ ſeruitiũ vel ↄditõem certaꝫ
vt.ĩ.qd ſit inueſti.in.§.penul.⁊ fi.iõ appella̾ ↄditionatũ vt no.gl.
in.c.fi.ĩ.de capi.q.cur.ven.vbi videas facit.c.i.in fi.in qbus cauſis
feu.amit.Poteſt etiã tradi alia diuiſio iter feudũ rectũ ⁊ feudum
nõ rectũ alio reſpectu qm̃ feudũ poteſt dici rectũ quãdo qs adipi
ſci̾ poſſeſſiõem feudi p̃cedente licẽtia dñi p̃nte curia qa tale feu-
dũ eſt ꝑinde ac ſi eſſet facta inueſtitura ⁊ ē trãſmiſſibile vt.ĩ.de cõ
ſue.rec.feu.in.c.i.in prin. Sed ſi dicta licentia eſſꝫ data abſqꝫ curia
tũc tale feudũ nõ cenſere̾ rectũ ſed abuſiuũ ⁊ nõ eſſet trãſm iſſibi
le vt.ĩ.qui.mo.feu.ↄſti.po.c.i.Et iſtã doctrinã tradit Bal.in.d.c.
primo de conſuetudine rec.feu. Item.⁊ alio reſpectu poteſt dici
rectum illud feudum quod eſt perpetuum ⁊ non poteſt reuocari
vt.ĩ.de contro.inueſti.in.§.itē ſi vaſallus.Illud vero qḋ põt reuo
cari appella̾ nõ rectũ ⁊ de hoc loqtur titulus de feudo guar.⁊ ga
ſtal.vt qꝛ datur rõne alicuius officij vel meriti vt dixi.ĩ.ḋ contro.
inter vaſal.⁊ epi.in.c.i.ineuidẽtialibus. Tertiadecima ē diuiſio
qa aliud feu.appellatur ligiũ aliud nõ ligiũ.Nã feu.ligiuꝫ eſt vbi
iura̾ fidelitas ↄtra omñeꝫ hoiem qḋ feu.ꝑprie non ↄceditur nec
recipi̾ niſi ab eo q nõ recognoſcit ſupiorē.Sꝫ feudũ nõ ligiuꝫ eſt
quãdo in ↄceſſione ⁊ fidelitate excipitur prior dñs cui iam ē liga
tus vt.ĩ.hic fi.lex in fi.⁊.ĩ.de ꝓhi.feu.alie.per lotb.l.ij.vt puta ſi fa-
cio tibi hõagiũ excepta fidelitate qꝛ tali dño meo teneor. Naꝫ dr
hõ ligius quaſi hõ ligatus dño ſuo vel dr ligius quaſi legalitatē
ↄtinēs de quo ꝑ ter.⁊ glo.in cle.paſtoralis ḋ re iudi.⁊ in ſpecul.de
feudis.§.qm̃ ver.⁊ no.vbi plene videas ⁊.ĩ.de capi.eror.in.c.i.Ex
qbus infert Jo.an.in gl.dicte cle.ꝙ qs nõ põt eſſe homo ligius
duoꝝ ſed bene põt eſſe ligius vnius ⁊ vaſallus alterius. Põt ēt
qs eſſe vaſallus duoꝝ.d.l.ij. Sꝫ tamē in vaſallatico vel fidelitate
ſemꝑ intelligi̾ excepta ꝑſona impatoris vt.ĩ.de ꝓhi.feu.alie.ꝑ fe.
in fi. Decimaquarta eſt diuiſio qm̃ feudũ aliud eſt in curte dñi
aliud eſt extra curtē vt ꝓbatur.ĩ.in ti.qui.mo.feu.amit.in.§.fi.⁊ ibi
no.⁊ ḋ hoc plene dixi.ĩ.de capi.q.cur.ven.in.c.i.in prin.vbi videas

Decimoqnto inſuꝑ habemus drĩam inter feuduꝫ ⁊ allodium
q̃m feudũ recognoſci̾ a dño.Allodiũ vero a nemine recognoſci
tur ⁊ ꝓprie dici̾ allodiũ res hereditaria que ꝓpria eſt ⁊ libera vt
ꝓbatur in.c.ij.ĩ.de feu.ſue.ↄtro.⁊.ĩ.de pace iura.fir.in fi.⁊ de hoc
allodio notauit gl.in.l.⁊ ſi qs in.§.ſed interdũ.ff.ḋ relig.⁊ in.l.pe.
C.de inge.manu.⁊ ibi per Bal. Decimoſexto ſcias ꝙ habe-
mus feudũ guardie ⁊.gaſtaldie ⁊ pro mercede alicuius rei quod
qdem feudũ imediate elapſo ãno põt auferri ſi ſimplr fuerit datuꝫ
ſecus ſi ad certũ tẽpus qꝛ tunc illud tẽpus dꝫ expectari vt.ĩ.in ti.de
feu.guardi.⁊ gaſtal.in.c.i.⁊ ḋ ↄtentione inter do.⁊ vaſal.c.i.in fi.
Quãdo aũt intelligatur eſſe feudũ guardie ⁊ caſtaldie dic vt ple
ne declaratur in.d.c.i.ḋ feu.guar.⁊ gaſtal. Decimoſeptimo ha

bemus feudũ camere vel canene vꝫ vt qs recipiat tantũ ãnuatiꝫ ḋ
camera vel caneua cõis vt.ĩ.ḋ feudi cogni.in.c.ij.Et in iſto feudo
nõ dꝫ ſolui niſi qñ camera vl̾ caneua hꝫ vnde ſolui poſſit.alias dꝫ
expectari ꝙ ſit ſoluendo vt.ĩ.de notis feudoꝝ in prin. Et iſtḋ tale
feudũ tranſit ad heredē ⁊ eſt ꝓprie feudũ ⁊ da̾ ꝓpter aliquod ſer-
uitium fcũm dño. Sed hẽmus etiã ſoldatã que eſt quedã p̃ſtatio
annua ⁊ gratuita que a neutra ꝑte tranſit ad hr̃dem vt qa datur
forte ꝓuiſio alicui nobili ad paupertatem redacto ⁊ nõ cẽſe̾ feuduꝫ
vt ꝓba̾.ĩ.quis di.dux co.vl̾ mar.in fi. Decioctauo hẽm⁹ feudũ
ꝙ appella̾ feudũ aduocatie vt qꝛ aliquis eſt aduocatus fiſci ⁊ illi
aduocatie eſt annexũ feudũ. Silr dicas in procuratia vl̾ iudicatu
ra vel notaria vel aliud officium cui ſit ãnexũ feudũ certũ vt ꝓba̾
ĩ.de pace tenē.in.§.quicũqꝫ vel feudũ ꝙ appella̾ ſcutiferũ qḋ ē de
putatum ꝑ illo officio de quo feudo fit mẽtio in.c.extraordinarijs
in.§.i.⁊ dixi.ĩ.de feudo guar.in prin.remiſſionib⁹. Deciononο
ſcias ꝙ hñficiũ i ſpē ſumptũ idē eſt qḋ feudũ vt.ĩ.qui.cau.feu.amit.
in.§.in primis.Naꝫ hec iura feudalia interdũ appellãt beneficiũ in
terdũ feudũ vt.ĩ.ſi de feu.fue.cõtro.in.c.beneficiũ ifra de hñficio fe
mine in rubrica ⁊ in.c.i.⁊ de lege cor.in.c.ij.⁊ de vaſal.qui ↄtra cõ
ſti.lotb.in.c.i.⁊ in plurib⁹ alijs locis ⁊ plene ꝑ Ja.ardizo.in ſũma i
prima carta ſub rubricella vñ dica̾ hñficiũ.Et ex his dixit Roff.
in libellis in tractatu ḋ offi.iudicis quo ſubueni̾ cẽſito ſub rubri-
cella ḋ vaſall.Quod archiep̃i ep̃i ⁊ p̃lati ꝑ eoꝝ beneficijs p̃nt di
ci vaſalli dñi pape. Habent.n.quaſi in feuduꝫ ſuos ep̃atus archi-
ep̃atus abbatias ⁊ ſimilia a dño papa ⁊ iurãt ei fidelitateꝫ vt in.c.
ego ep̃s extra ḋ iureiur.Interdũ capitur hñficiũ ꝓ officio vt.ĩ.de
pace te.in.§.qcũqꝫ. Uigeſimo ſubſequenter ſcias ꝙ habemus
ēt quoddã hñficiũ qḋ appella̾ manuale ſiue victuale vt ſunt di-
ſtributiões q̃dã cotidiane q̃ dan̾ p̃ntibus ⁊ reſidẽtibus de qbus
habe̾ in.c.i.ḋ cleri.nõ reſi den.li.vi. Uigeſimoprĩo nota q̃daꝫ
eſſe feuda q̃ magiſtralr appellan̾ in non nullis locis quaternata
ſeu ḋ tabula vꝫ illa q̃ ſpectãt ad collatõem alicuius regis vel dñi
que ſunt ſcripta in quaternis camere ſeu tabula vt dicit An.ḋ yſ.
in.c.i.ḋ ↄtro.feu.apud pa.ter. Uigeſimoſcḋo poteſt addi alia
diuiſio qm̃ aliud ē feudũ corporale q̃ḋ ↄſiſtit in rebus imobilibus
aliud incorporale qḋ ↄſiſtit in iuribus decimalibus vel alijs iuriſ-
dictõibus vt ait Bal.ĩ.ḋ ↄſue.rec.feu.in.§.i.in fi.⁊ ꝓbatur in.c.ij.
ĩ.ḋ feu.cogni.Et hec ſũt oĩa genera feudoꝝ que nedũ ꝑ ſũmiſtas
tangun̾ veꝝ q̃ ab alijs ſparſim diuerſimode tradita reperi ⁊ hoc
loco cumulaui.Quero.vij.quare appelletur vaſallus ⁊ quis ſit ⁊
vnde dicatur ⁊ quot noĩa habeat. Et rñdeo ꝙ vaſallus idem eſt
ꝙ obligatus ⁊ deriuatur a vas vadis qḋ interp̃tatur obſes inde
vadimoniuꝫ vadimonij.Eſt.n.obligatus vaſallus ad plura dño
ſuo vt.ĩ.ḋ forma fi.in.c.i.vnde vaſallus idē eſt ꝙ fidelis.i.ille qui
eſt obligatus ex fidelitate vt.ĩ.an remo.ſint teſtes q pa.eſſe defi.
c.i.⁊ ideo appellatur ēt fidelis vt.ĩ.in ti.i.in.§.antiqſſimo ⁊ hoc iõ
qꝛ fidelitatē iurat vt.ĩ.quali.iura.dꝫ vaſallus qnimo ēt ſi remitte-
retur iuramentũ deberet nihilominus eſſe fidelis vt.ĩ.q̃ fuit p̃ma
cã he.amit.in.§.i.⁊ ḋ capi.cor.in prin.Interdum appellatur homo
alienus vt ait Bar.in.l.ſi queramus.ff.ḋ teſta. Interdũ appella̾
clientulus vt.ĩ.ḋ feu.alie.in prin.⁊.§.⁊ ſi clientulus.Clientulus eniꝫ
idē eſt ꝙ ſeruitor vñ terrẽtius ait ſemꝑ cõmẽdauit in clientelã.i.i ſer
uitiũ.Nã vaſallus ē obligatus ad ſeruiendũ dño vt.ĩ.in qbus cau.
feu.amit.in fi.Et ex hoc verbo clientulus ſũmũt qdam argumen
tuꝫ ꝙ vaſallus ſit ḋ iure romano ēt ante iſta iura feudalia cum de
hoc noie añ eſſꝫ cautũ in iure cõi vt.l.rē nõ nouã i fi.C.ḋ iudi.Sꝫ
cõis opi.ē in ↄ̃triũ vt dixi.ĩ.ḋ ↄten.inter do.⁊ vaſal.ḋ inueſti.in p̃n.
ĩ quarto notabili vbi videas. Interdũ appella̾ feudatarius iuxta
vulgare.i.obli.ad fidelitatē ꝑ iuramẽtũ inueſtitu̾ vt.ĩ.ꝑ quos fi.iue.
i fi.⁊ ḋ no.fi.for.c.i.i p̃n.Interdũ appella̾ miles.vt.ĩ.ḋ feu.ſi cul.ñ
amit.i.c.i.⁊ ibi no.Interdũ appella̾ valuaſor quaſi dign⁹ ſtare ad
valuas dñi vt dixi ifra quis dica̾ dux co.vl̾ mar.in prin.Interdũ
vaſalli appellan̾ pares vt infra ſi ḋ inueſti.inter do.⁊ vaſal.lis ori.
ĩ.c.i. Inſuꝑ ſciẽdũ ꝙ ex generali ↄſuetudine trahũ̾ ⁊ adducũ̾
etiã alia noia ad hãc materiã quoꝝ oium vt noticia habeatur hic
inſerere curaui.Naꝫ hẽm⁹ homagiũ qñ aliquis ꝓmittit ſe eē ho
minem alicuius dñi ⁊ ſtare ⁊ hitare vbi voluerit dñs ⁊ ea ſeruitia
exhibere ꝓut dñs voluerit ⁊ ſuꝑ hoc facit ſibi homagiũ.i.promiſ-
ſionē vt ſit hõ ſuus de quo in cle.paſtoralis de re iud.Naꝫ cenſe̾
pro homagio obligatus.qui fidelitatē ⁊ obediẽtiã p̃ſtat vt i.c.gra
uem extra de exceſſi.p̃latoꝝ.Aliqui aũt appellãt iſtã obligatiõem
hominiũ vt i.c.ex diligẽti extra de ſimonia.Aliqui appellãt vaſa-